

‘Blij dat ik opnieuw mag geven’

Bloeddonoren ouder dan 65 mogen sinds 15 augustus opnieuw bloed afstaan

- ▶ Maximumleeftijd bloeddonoren opgetrokken naar 70
- ▶ Enkel wie de voorbije drie jaar bloed, plasma of bloedplaatjes gaf, komt in aanmerking
- ▶ Donoren zijn alvast blij met die beslissing

Pieterjan VOLCKAERT

Eerder dit jaar besliste de overheid, na advies van de Hoge Gezondheidsraad, de leeftijdsgrens voor bloeddonoren op te trekken tot en met 70 jaar. Hierdoor kan Rode Kruis Vlaanderen jaarlijks tot 15.000 zakjes bloed extra inzamelen. Goed nieuws, nu er steeds meer ouderen zijn en de bloedbehoefte toenemen. Bovendien was de leeftijdsgrens in veel landen van de Europese Unie al langer opgetrokken. Bloedgevers ouder dan 65, die intussen geen bloed meer gaven, werden deze zomer persoonlijk op de hoogte gebracht.

„Velen begrepen niet goed waarom ze plotseling geen bloed meer mochten geven”, vertelt Leona Maes, verpleegkundige in het bloedtransfusiecentrum in Edegem. Wie bloed geeft, krijgt vaak een kleine tegemoetkoming. Maar daarvoor komen de meesten

Plasma geven (boven) kan tot 66. Bloedgevers met ervaring vóór 65 zijn welkom tot 70. © RKV

volgens Maes niet. „Veel bloedgevers maakten iets mee in hun familie.” Ook het sociale contact speelt een belangrijke rol. „Bloed geven duurt vijf tot tien minuten, maar een plasma-afname duurt al snel een halfuur”, weet Maes. „In die tijd vertellen sommigen ons veel, altijd in vertrouwen. Velen

kennen we al jaren. Een afscheid is dan ook vaak emotioneel.”

Toen het nieuws van de verlenging er kwam, verwittigden de centra hun donoren persoonlijk. Rita Talboom (67) was een van hen. Haar vader kreeg lang geleden een maagbloeding en had bloed nodig. Daarop besloot

ze zelf bloed te geven. Intussen deed ze het al tweehonderd keer. „Toen ik twee jaar geleden hoorde dat ik niet meer mocht done- ren, was ik wel wat aangedaan. ‘Ben ik nu ineens zo slecht?’, dacht ik bij mezelf.” Vorige week ging Talboom opnieuw bloed geven. „Iedereen in de centra is

heel vriendelijk”, zegt ze. „Zowel de donoren als het medisch personeel. En dat ik bloed geef, vind ik maar normaal. Ik wilde er ook nooit iets voor terug. De dokter vroeg me wel eens of ik een dagje vrijaf wilde in de plaats, maar daar ging ik niet op in.” Talboom neemt ook soms haar zoon mee naar het centrum: „Een goede reden om elkaar te zien en in contact te blijven.”

„Ik heb spijt dat ik niet vroeger met bloedgeven begon”

Leopold Hullaert (65) vertelt een gelijkaardig verhaal. „Als donor zie je de artsen en verplegers vaak en op den duur ken je elkaar. Ik vertelde wel eens over de school waar ik les gaf of over de kleinkinderen. Een half jaar geleden nam ik van iedereen afscheid. Ik kreeg toen net geen tranen in de ogen.” Toen hij telefoon kreeg dat het opnieuw kon, ging Hullaert meteen terug. En hij is nog niet van plan om te stoppen. „Zolang mijn gezondheid het toelaat, blijf ik vier keer per jaar bloed geven. Ik geef liever bloed, dan dat ik het moet krijgen.”

Hullaert heeft maar liefst 380 giften op zijn naam sinds zijn 26ste. „Ik had er nooit last van. Eigenlijk heb ik spijt dat ik niet vroeger met bloedgeven begon.”

De schommel van Casper

Uitvindingen verbeteren leven van mensen met een beperking

Jozefien VAN HUFFEL

Casper (9) speelt het ene moment Marske uit *F.C. De Kampioenen*, het andere Piet Piraat. Hij doet het met verve, maar altijd liggend, want Casper heeft hersenverlamming. „Hij kan niet zelfstandig zitten of zich op zijn buik draaien”, legt mama Anne Dhaenens uit. „Toch wil hij hetzelfde als zijn broer en zus: genieten, spelen. Er is echter weinig geschikt speelgoed op de markt.”

Schommelen kan Casper sinds kort wel. Dhaenens ontwierp een hangmatschommel voor haar zoon. Ze won er *Kus voor een klus*

mee van Handicap International. Die wedstrijd bekroont uitvindingen die mensen met een handicap en hun omgeving het leven makkelijker maken.

Noodzakelijk creatief

„Op vakantie met mijn echtgenoot zag ik ergens een hangstoel”, vertelt Anne Dhaenens. „Ik dacht dat Casper er wel in zou kunnen zitten. De eigenaar wilde hem verkopen, maar het was een oud en versleten ding. Het bleef echter wel door mijn hoofd spelen.”

Dhaenens ging aan de slag met een hangmat. Ze monteerde de

touwen zo dat Casper niet voorover kantelt en maakte een stevige rand met verknipte kussens uit de kringloopwinkel. „Hij mocht telkens testen en dat vond hij heel leuk”, lacht ze.

„Maar mama, je kunt toch nog veel ideeën opsturen”, merkte dochter Luca op, toen Dhaenens de hangmatschommel inzonder voor *Kus voor een klus*. Met broer Sem maakte Luca zelf ook al een spel voor Casper. Dhaenens: „Ik noem ons geen uitvinders. We gaan gewoon creatief om met de situatie. We moeten wel, want anders gaan er veel mogelijkheden voor Casper verloren.”

„Wellicht bedenken andere gezinnen ook dingen waarmee wij verder zouden kunnen. Ik vind het dus jammer dat die creativiteit zo weinig gedeeld wordt”, vervolgt ze. „Ik denk dat andere kinderen, al dan niet met dezelfde problematiek, ook van mijn hangmat kunnen genieten. Ik geef mijn idee dus graag door.”

De jury van *Kus voor een klus* selecteerde nog drie andere winnaars. Ze ontwierpen een zitstep, waarmee mensen die slecht te been zijn zich binnenshuis beter kunnen verplaatsen, een gidsstelsel voor slechtzienden voor wandelingen op moeilijke ondergrond en een laptop houder voor bedlegerige personen.

Casper wil genieten en spelen zoals zijn broer en zus, maar geschikt speelgoed bestaat nauwelijks. © Vanhemmens-Dhaenens

Vliegende verpleegkundigen springen bij

Mobiele equipes garanderen in woonzorgcentra continue kwaliteitsvolle zorgverlening

Ilse VAN HALST

Als alles goed gaat, zullen er in oktober van dit jaar in zo'n 180 van de 1.700 woonzorgcentra (WZC) die ons land telt voor onbeperkte duur mobiele equipes aan de slag gaan in halftijdse banen. De zogeheten *flying nurses* of vliegende verpleegkundigen staan klaar om gaten te vullen in de zorgverlening of extra werkdruk op te vangen.

„Het gaat niet om zorgkundigen of verpleegkundigen die zich voorvoorziening naar voorziening haasten om her en der bij te springen”, verduidelijkt Tarsi Windey, sectorcoördinator ouderenzorg van Zorgnet Vlaanderen. „Deze mensen worden ingezet in één woonzorgcentrum, om onverwachte pieken in de werkdruk op te vangen.”

Afhankelijk van de situatie op de verschillende afdelingen van een woonzorgcentrum wordt een aantal zorgkundigen of verpleegkundigen ingeschakeld daar waar de nood het hoogst is. „De mobiele equipes vangen meestal problemen met uurroosters en onvoorzien wissels op, die bijvoorbeeld ontstaan doordat iemand plotseling ziek wordt of veel personeel op één afdeling met vakantie is”, legt Windey uit. „Zo willen

de woonzorgcentra hun bewoners een continue kwaliteitsvolle zorgverlening garanderen.”

Het idee om mobiele equipes in te schakelen, komt niet uit de lucht vallen. In de ziekenhuissector verdienden ze reeds hun sporen en dat was de sector ouderenzorg niet ontgaan.

Daarom lanceerde die in september vorig jaar een tweejarig experiment in 55 voorzieningen om na te gaan hoe, waar en wanneer dergelijke equipes ook in de woonzorgcentra kunnen worden ingezet. Dat proefproject moet voldoende gegevens opleveren over de manier waarop in de toekomst in alle woonzorgcentra met een mobiele equipe kan worden gewerkt.

Net vóór de vakantie bereikten vakbonden en werknemers een overeenkomst over de voorwaarden om dergelijke mobiele equipes in te zetten. Dat was meteen het startsein om naast het proefproject ook *flying nurses* aan te stellen voor onbepaalde duur. In een eerste fase gaan deze vliegende verpleegkundigen aan de slag in een beperkt aantal instellingen, maar met Windey hoopt de hele sector ouderenzorg dat die regeling in de toekomst naar alle WZC zal worden uitgebreid.